

דאעש הכריז על מותו של מנהיג הארגון ועל מינוי מנהיג חדש

7 באוגוסט 2023

עיקרים

ב-3 באוגוסט 2023 פרסם מוסד ההסברה אלפרקאן של דאעש קלטת-שמע בה נשא דברים **אבו חדי'פה אל-אנצארי, דובר הארגון**. בקלטת הודיע הדובר על **מותו של אבו אלחסיין אלחסיני אלקרשי, מנהיג הארגון, ועל מינוי אבו חפץ אלהאשמי אלקרשי כמחליפו**.

דובר הארגון הטיל את האחריות למוותו של המנהיג על ארגון המטה לשחרור אלשאם, המזוהה עם אלקאעדה ואשר נחשב לארגון הדומיננטי באזור מובלעת המורדים באדל. הוא הכחיש את הגרסה הרשמית שפרסמה תורכיה, לפיה הוא נהרג בידי ארגון הביון הלאומי של תורכיה (MIT). המטה לשחרור אלשאם הכחיש, בהודעה מטעמו, את מעורבותו בהריגת מנהיג דאעש. יצוין כי במקביל לידיעות אודות מותו, גם נפוצו שמועות על הדחתו של המנהיג עוד טרם נהרג.

למרות שמועד מותו לא צוין בקלטת השמע, להערכתנו, הוא נהרג במהלך אפריל 2023. כפי שנהג הארגון בעבר, גם הפעם, המידע אודות מותו של המנהיג לא פורסם רשמית על ידי דאעש. זאת, מאחר שככל הנראה, המתונו בארגון לבחירת המנהיג החדש על ידי מועצת השורא ולביסוס התמיכה וההכרה במינויו על ידי פעילי הארגון במחוזות השונים.

זהו המנהיג הרביעי של דאעש שנהרג מאז הקמת הארגון. שלושת מנהיגי הארגון האחרונים נהרגו לאחר זמן כהונה קצר יחסית ואף נראה כי משך הכהונה שלהם הולך ומתקצר לאחר שהמנהיג הראשון אבו בכר אלבע'דאדי, כיהן כשש וחצי שנים ואילו המנהיג האחרון כשישה חודשים בלבד. יש לציין שתקופות כהונה קצרות של מנהיגי הארגון והתחלופה בגבוהה של מנהיגי הארגון מהוות פגיעה קשה בכוחו של דאעש, יכולותיו ותדמיתו. עוד יצוין, כי ארבעת המנהיגים נהרגו על אדמת סוריה אליה עבר מרכז הכובד של הנהגת הארגון. כל הארבעה נהרגו באזורים בהם לממשל סוריה שליטה מוגבלת (אדל, דרעא).

במידה ואכן ארגון המטה לשחרור אלשאם אחראי להריגתו, הרי שזו הפעם השנייה שמנהיג הארגון נהרג בידי ארגון מתחרה בסוריה. הפעם מדובר בארגון המזוהה עם אלקאעדה הפועל באזור אדל. יתכן שמותו בידי יביא לניסיונות של פעילי דאעש לבצע שורה של פעולות נקם.

עיקרי המסרים בקלטת השמע

השקופית הפותחת את קלטת השמע של דובר דאעש (טלגרם, 3 באוגוסט 2023)

ב-3 באוגוסט 2023 פרסם מוסד אלפרקאן, זרוע ההסברה של דאעש, קלטת-שמע, שאורכה כ-27 דקות, בה הודיע **אבו חדייפה אל-אנצארי, דובר הארגון**, על מותו של **אבו אלחסיין אלקרשי, מנהיג הארגון**, ועל מינוי **אבו חפץ אלהאשמי אלקרשי כמחליפו**. הדובר לא מסר פרטים החושפים את זהות המנהיג הקודם או החדש למעט כינויים. להלן פרטים העולים מקלטת השמע:

◆ **נסיבות מותו של המנהיג:** אבו אלחסיין אלחסיין אלקרשי נהרג באחת העיירות בפריפריה של אדלב, כאשר פעילי המטה לשחרור אלשאם, ניסו לעצור אותו. הוא ניסה להתנגד למעצר באמצעות נשקו האישי אולם הוא נהרג במהלך הלחימה. פעילי המטה לשחרור אלשאם לא הסתפקו בכך, והם עצרו, באחת העיירות הסמוכות, גם את **אבו עמר אלמהאג'ר, דובר הארגון**, ומספר פעילים נוספים, ביניהם נשים.

◆ **האחראים למותו:** הדובר הטיל את האחריות למות המנהיג על ארגון המטה לשחרור אלשאם ("המטה לנטישת האסלאם ושיתוף הפעולה [עם תורכיה], זנבות [גרורות] המודיעין התורכי"), ארגון יריב לדאעש, המזוהה עם אלקאעדה ואשר רוב פעילותו מתמקדת במובלעת המורדים באדלב (צפון סוריה, מדרום מערב לחלב). הדובר ציין שפעילי המטה לשחרור אלשאם העבירו את הגופה לידי הרשויות התורכיות. הדובר גם הכחיש את הגרסה הרשמית התורכית, לפיה הוא נהרג בפעילות שביצע ארגון הביון הלאומי של תורכיה (MIT), וציין כי שלטונות תורכיה סילפו את העובדות לצרכי הבחירות לנשיאות, שנערכו באותם ימים במדינה.¹ הדובר איים בנקמה בציינו שהמטה לשחרור אלשאם יקבל את גמולו במוקדם או במאוחר או מידי "אדוניהם" (התורכים) או מידי "המאמינים" (פעילי הארגון).

◆ **הכרזה על מנהיג חדש:** עם היוודע דבר מותו של המנהיג, התכנסה מועצת השורא (ההנהגה הבכירה של הארגון) והחליטה למנות את **אבו חפץ אלהאשמי אלקרשי** כמנהיג הארגון. הדובר קרא לפעילים להתאחד סביב המנהיג החדש ולהישבע לו אמונים בכל מקום בו הם נמצאים. לא נמסרו פרטים מזהים אודות המנהיג החדש. בהקשר זה הדגיש הדובר שהמוות, המאסר והגירוש הם חלק בלתי נפרד מדרך

¹ ב-30 באפריל 2023 הכריז רג'פ טאיפ ארדואן, נשיא תורכיה, כי בפעילות ארגון הביון הלאומי של תורכיה (MIT) ב-29 באפריל 2023 בצפון מערב סוריה, נהרג אבו אלחסיין אלקרשי, מנהיג דאעש. המידע לא אושר על-ידי גורמים נוספים ולא זכה להתייחסות מצד דאעש.

הג'האד, וכי הדבר אינו מרתיע את פעילי הארגון ומפקדיו, הנאמנים לדרכו של אללה ודבקים בו. לדבריו הריגה של מנהיגי הארגון לא הביאה, למורת רוחם של אויבי הארגון, את קץ דרכו, כי תמיד ימצא מי שיישא את הדגל.

◆ **פנייה לאסירי הארגון:** קרא לאסירים לנהוג באורך רוח והצהיר שהארגון פועל למען שחרורם. בהקשר זה יש לציין כי הארגון מייחס חשיבות רבה לשחרור אסיריו ואף ביצע פעולות רבות, במספר מחוזות, בניסיון לשחררם בכוח.

◆ **קריאה לתומכי הארגון להמשיך בדרכם:** על פעילי ותומכי הארגון לדבוק בדרך הארגון לנוכח השחיתות והעדר המוסר הרווחים בעולם, "פעילות הכפירה" של המשטר הסעודי בערים הקדושות לאסלאם, מכה ואלמדינה, והפרות היהודים במסגד אלאקצא, שלטענתו, זוכות לתמיכת המערב הנוצרי ("הצלבנים").

◆ **מצבה של ארצות-הברית:** בהתייחסו לנושא ציין הדובר שאללה מטיל על ארצות הברית מכות והיא נחלשה צבאית בשל העובדה שהיא רודפת את פעילי הארגון. לדבריו ארצות הברית כבר ספגה מכות קשות בעקבות מגפת הקורונה, המשברים הכלכליים, "המלחמה הפנים-צלבנית" (המלחמה באוקראינה) ועוד. בתגובה להודעת דאעש, פרסם המטה לשחרור אלשאם הודעה השוללת מכל וכל את מעורבותו בהריגת מנהיג דאעש. בהודעה צוין שלמרות שעמדת המטה כלפי דאעש ברורה והמטה פועל לסלק את הארגון מאזור מובלעת המורדים באדלב, הרי שאילו מנהיג דאעש היה נהרג בידי המטה, היה מפרסם הודעה מיידית בנושא (Syria TV, 5 באוגוסט 2023)

הודעת ההכחשה של המטה לשחרור אלשאם (Syria TV , 5 באוגוסט 2023)

◆ יש לציין כי כבר ב-4 במאי 2023, כחודש לפני שנהרג, דיווח **חסאם חמוד, עיתונאי ואנליסט** היושב באלרקה, כי מנהיג דאעש, אבו אלחסין אלחסיני אלקרשי, הודח מתפקידו בהחלטת מועצת השורא של הארגון. זאת, לאחר שנתגלעו חילוקי-דעות בינו לבין בכירים בהנהגת דאעש בנוגע לפעילות הצבאית של הארגון. על-פי חמוד, אלקרשי קרא לבצע פעולות נגד בתי כלא של כוחות SDF הכורדים בצפון-מזרח סוריה, בהם מוחזקים פעילי דאעש, בעוד שבכירים בהנהגת הארגון התנגדו למהלך אותו ותיארו כ"פזיז". בנוסף, דיווח חמוד כי מונה מנהיג חדש לדאעש גם הוא לערכתו ממוצא עיראקי. הוא גם העריך כי המנהיג החדש יתמקם במרחב המדברי (אלבאדיה) של סוריה או במדבר אלנבאר שבעיראק (חשבון הטוויטר Hussam Hammoud, 4 במאי 2023).

שבועות אמונים למנהיג החדש

עד כה נשבעו אמונים (ביעה) למנהיג החדש פעילים ממחוזות עיראק, מערב אפריקה, סומליה ותימן. (טלגרם, 5 באוגוסט 2023). ככל שהידעה על מינוי המנהיג החדש תופץ, צפויות בימים הקרובים להתפרסם הודעות שבועת אמונים ממחוזות נוספים.

פעילי מחוז עיראק נשבעים אמונים למנהיג החדש (טלגרם, 5 באוגוסט 2023)

פעילי מחוז מערב אפריקה נשבעים אמונים למנהיג החדש (טלגרם, 5 באוגוסט 2023)

מנהיגי דאעש

♦ **אבו חפץ אלהאשמי אלקרשי** הוא המנהיג החמישי שנבחר לעמוד בראש הארגון מאז הקמתו בשנת 2013. מותו של המנהיג הקודם כשישה חודשים בלבד לאחר שנבחר, מעיד כי מאז מותו של מיסד הארגון, אבו בכר אלבע'דאדי, התקצר משמעותית משך הכהונה של מנהיגי הארגון לכדי חודשים ספורים בלבד. זאת, למרות העובדה שזהותם לא נחשפת והם מוכרים בפומבי בכינוי בלבד. שני המנהיגים הראשונים נהרגו בפעולות שביצע צבא ארה"ב והשניים הנוספים נהרגו על ידי ארגונים הפועלים בסוריה אשר מתנגדים לדאעש (צבא סוריה החופשי, המטה לשחרור אלשאם). שלושה מהמנהיגים נהרגו באזור אדלב שבצפון מערב סוריה אחד באזור דרעא שבדרום מערב סוריה. להלן פירוט מנהיגי הארגון ונסיבות מותם:

- ♦ **אבו בכר אלבע'דאדי**, כיהן כשש וחצי שנים, בין 7 באפריל 2013 ל- 27 באוקטובר 2019. נהרג במבצע שביצעה יחידת עילית של צבא ארה"ב בעיירה ברישא (Barisha), כ-25 ק"מ צפונית לאדלב, בקרבת גבול סוריה-תורכיה. יחד עמו נהרגו כמה מבני משפחתו ומספר פעילים נוספים. אלבע'דאדי פוצץ עצמו במנהרה באמצעות חגורת נפץ שנשא על גופו לאחר שהבחין שהכוחות האמריקאים סוגרים עליו.²
- ♦ **אבו אבראהים אלהאשמי אלקרשי**, כיהן כשנתיים ושלושה חודשים בין 31 באוקטובר 2019 ועד 3 בפברואר 2022. נהרג במבצע של כוחות מיוחדים של צבא ארה"ב, **בכפר אטמה שבמחוז אדלב בצפון-מערב סוריה**. הוא פוצץ עצמו בתחילת המבצע משום שסרב להיכנע לכוחות האמריקאים. בפיצוץ נהרגו גם אשתו ושני ילדיו (אתר משרד ההגנה של ארה"ב, 4 בפברואר 2022).³
- ♦ **אבו אלחסן אלהאשמי אלקרשי**, שימש בתפקיד כשבעה חודשים בין 10 במרץ 2022 ועד מחצית אוקטובר 2022. לדברי מפקדת פיקוד מרכז של צבא ארה"ב הוא נהרג במחצית אוקטובר 2022 במבצע צבאי שנוהל על ידי צבא סוריה החופשי במחוז דרעא בסוריה (דרום מערב סוריה).⁴
- ♦ **אבו אלחסין אלחסיני אלקרשי**, כיהן מאמצע אוקטובר 2022 עד אפריל 2023, כששה חודשים בלבד נהרג, כאמור, בידי פעילי המטה לשחרור אלשאם באזור אדלב.

² ראו פרסום מרכז המידע מ-28 באוקטובר 2019: "משמעויות הריגת מנהיג דאעש, אבו בכר אלבע'דאדי (הערכה ראשונית)".

³ ראו פרסום מרכז המידע מ-9 בפברואר 2022: "הריגתו של מנהיג דאעש במבצע של כוחות אמריקאים בסוריה - השלכות אפשריות".

⁴ ראו פרסום מרכז המידע מ-1 בדצמבר 2022: "דאעש הכריז רשמית על מות מנהיג הארגון ומינוי מנהיג חדש".